18/02/2020

За пръв път у нас се проведе семинар, посветен на летните православни лагери

От 14 до 16 февруари в Кремиковския манастир „Св. Георги“ се проведе практически семинар на тема „Приобщаване на деца и младежи към християнските ценности и начин на живот“. Основна цел на форума беше да се сподели опит и добри практики от организирането и провеждането на детски и младежки православни лагери у нас.

Семинарът се проведе с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и събра близо петдесет участници от цялата страна, мотивирани да се занимават с тази дейност. Организатори и водещи на семинара бяха д-р Евелина Варджийска, преподавател в Пловдивския университет, Милена Йоцова, инициатор и учител в детските лагери в Кремиковския манастир, Цветанка Маламова, учителка по Религия, и Гергана Савова, учителка в неделно училище и в лагерите в същия манастир.

Белоградчишкият епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, откри форума и поздрави организаторите и участниците, като им пожела лека, спокойна и благодатна работа и „всичко споделено на семинара да бъде полезно в развитието на православните лагери, които да послужат както на децата, така и на родителите и учителите“.
И. д. игуменът на манастира и главен организатор на събитието ик. Серафим Янев също изрази своята духовна радост от започналия семинар, който събра множество духовници и миряни от различни митрополии на Българската православна църква.

О. Серафим разказа за лагерите, които от години се провеждат в Кремиковския манастир и събират деца не само от Софийска епархия, но и от цяла България. Те са напълно безплатни за участниците, а всички разходи се поемат от манастира. „На тези лагери разказваме на децата за ценности, за които няма кой да им разкаже. Те намират приятели и общност, в която любовта и доверието са на първо място, а вярата в Бога не е нещо странно. Тук показваме на децата и младежите какво е да живеят в общността на Църквата и това ги кара да се връщат тук отново и отново“, каза о. Серафим. „Хората идват в манастира или храма, за да търсят Бога и общение с Него, а ние им даваме правила: това прави, това – не. А първо следва да им покажем с нашия живот какви ценности изповядваме, как ние подражаваме на Христос“, допълни игуменът на манастира.
На участниците в семинара бяха представени различни православни лагери за деца и младежи, които се провеждат в различни части на страната.

Светослав Костарев и Вера Еринина разказаха за детските лагери в Хаджидимовския манастир „Св. Георги“, които са най-старото детско манастирско летовище у нас в най-новата ни история. То започва да функционира през 1994 г. с благословението на блаженопочившия Неврокопски митрополит Натанаил. От тогава до сега то всяко лято посреща по няколко смени момчета и момичета от цялата страна. Някои от учителите, участниците в семинара, са бивши възпитаници на този лагер, който са посещавали в детските си години. Г-н Костарев и г-жа Еринина разказаха за организацията на православния лагер в Хаджидимовския манастир и важната роля на митрополита за неговото функциониране. Всяко лагерно лято започва с окръжно на епархийския архиерей. Митрополията организира чреда на свещениците от епархията, които на смени да помагат в богослужението в манастира. Подготовката и провеждането на лагерите става по точно определени и утвърдени през годините правила и ред. Дневният режим на лагерната смяна включва богослужения, занимания, игри, беседи, екскурзии, посещения на басейна в Огняново. Много от децата идват всяка година, докато пораснат, някои се връщат там вече като помощници в лагера. „Много от днешните лагерници са деца на бившите ни възпитаници“, казват Светослав и Вера. – „Виждаме колко приличат на своите родители и колко се различават от тях“. Тази традиция и приемственост в провеждането на лагера и ползата за децата дава увереност на организаторите да работят с вдъхновение и днес, двадесет и седем години по-късно. Върху основите, положени от митр. Натанаил, сега гради неговият наследник митр. Серафим. Лагерът не се ограничава само в Хаджидимовския манастир, разказват Светослав и Вера. Цялата епархия по

някакъв начин е ангажирана с неговата организация и провеждане. Дори бабите от Хаджидимово се готвят за идването на лагерниците през лятото. Някои носят домати или друга продукция, за да има за децата…

О. Димитър Димитров от гр. Борово, Русенска епархия, разказа за лагерите, които епархията организира в Троянския и Бачковския манастир. В летуването участват както деца от църковни семейства, така и малчугани, които още нищо не знаят за вярата. Целта на лагера е децата да прекарат незабравими дни в манастир и да разберат от опит, че богослужението не е скучно, а свещениците са достъпни хора. Затова и духовниците са постоянно с децата – разговарят с тях, играят, месят просфори, рисуват, работят с глина, правят походи в планината, участват в богослуженията. Децата не просто присъстват на службите, а активно участват, учат се да пеят, да помагат като иподякони, да почистват и подреждат храма. Лагерът завършва със специална св. Литургия, в която участват само лагерниците и свещениците.

Прот. Сава Кокудев и свещ. Венцислав Попиванов разказаха за организираните от тях Семейни лагери в Етрополския манастир. В инициативата участват не само деца, но и някои от родителите, които помагат в организирането на лагерния живот, катехизират се заедно с малчуганите, задълбочават връзката си с детето си, създава се общо житие на участниците. В центъра на дейностите е богослужението и всички занимания подготвят лагерниците за участието им в св. Литургия в края на

лагера. Животът в манастира е организиран така, че се дава възможност за участие в ежедневното богослужение, в творчески занимания, физически труд сред природата, почивка и общуване. Лагерната програма задълбочава осмислянето на богослужението и общението с Бога и ближните, но се цени личната свобода и свободната воля на всеки.

Миряна Маламин-Сирийски и Полина Спирова представиха една инициатива – доброволчески лагери в дом за деца, лишени от родителска грижа, започнала през 1997 г. Презентацията им, озаглавена „Споделено пространство – когато лагерът отива при децата“, разказа за идеята доброволци да организират занимания и общи празненства с деца, живеещи в институция. Беше представен начин за организиране на подобни лагери, кои са основните цели, какви са трудностите и как се мотивират и организират доброволците. Инициативата, започнала преди повече от 20 години, дава своите плодове и днес. Нейни продължения са проектът „Коледна звезда“, работата с православни доброволци по различни енорийски дейности и др. Беше посочено, че този опит може да бъде използван и днес от църковни организации, които искат да развиват различни катехизаторски и творчески дейности в защитени жилища и други подобни институции. Когато енорията няма подходящо място за дейности или иска да работи с хора, които не могат да напуснат мястото, където живеят (поради физически увреждания, нормативни ограничения и др.), православният лагер може да отиде при тях, беше изводът от презентацията.
Борислав Аврамов представи дейностите на варненския Духовно-просветен център „Св. архангел Михаил“, които целят приобщаване на деца и най-вече на младежи към църковния живот и вяра. В хода на своята дейност центърът е установил трайни и плодотворни връзки с много образователни институции в града. Във връзка с темата на семинара г-н Аврамов разказа за градските лагери за деца и младежи, които се организират в Духовно-просветния център. В тях участниците се запознават с храма и богослужебния живот, рисуват, месят хляб, организират им се пленери и екскурзии. През последните пет години Духовно-просветният център е развил и още един вид лагер, наречен „Летен младежки форум“. В него участват само юноши и девойки и целта му е не толкова теоретични знания за християнството и вярата, а непосредствено участие в църковния живот, учене чрез преживяване. Организаторите потапят младежите в църковния живот, като пътуват заедно до различни манастири, разговарят с монаси, монахини и свещеници, а от миналата година се включват дейно и в Поклонническия път „Рилският Чудотворец“.

Милена Йоцова разказа за провеждащите се в Кремоковския манастир летни лагери за деца със специални образователни потребности и за благотворния ефект, който има върху тях и родителите им пребиваването в манастира, общуването с о. Серафим и другите свещеници, участието в богослуженията, посещението на манастирската ферма и т. н.
Цветанка Маламова представи работата в зимните лагери на Кремиковския манастир, които са насочени предимно към младежи, които от дълги години са лагерници в манастира. За тях през зимата се организират специални занимания и те се подготвят да са помощници в летните смени.

В програмата на семинара бяха включени и някои богословско-теоретични изложения. Доц. д-р Костадин Нушев разказа за усилията на Св. Синод да създаде нормативна уредба за провеждането на лагерите. Доц. Нушев подчерта, че православните лагери не са нещо ново за БПЦ и в миналото епархиите са организирали масово подобни църковни летовища за деца, а днес тази традиция се възстановява успешно.

Мирела Кючукова, докторант в Югозападния университет, представи някои теоретични постановки в организацията и провеждането на летните лагери, както и в методиката на педагогическата работа в тях.

Сред поставените въпроси на семинара бяха подборът на децата за православните лагери, начините за сформиране на групи и т. н. О. Серафим Янев постави въпроса с формирането на екипите от учители, които организират и провеждат лагерите, тяхната квалификация, взаимодействие, разпределение на отговорностите. „Децата може да не чуят всичко, което им се говори на занятията, но много добре виждат и чувстват какви са взаимоотношенията между учителите“ – напомни о. Серафим. – „Ние можем да им говорим за общност и взаимна любов, но ако не я показваме помежду си, те няма да ни повярват“, каза още свещеникът.

Представените на семинара варианти за провеждане на православни лагери в манастири и храмове са само част от съществуващите практики в страната. Поставените на обсъждане теми също бяха само началото на процес на обмяна на идеи и сътрудничество. Семинарът даде възможност на работещите в тази сфера да се срещнат и да поставят началото на съвместни дейности и общуване.
dveri.bg